

Эзра

Гириш

Бу kitapда Бабыл сүргүнлигинден бошан ысрайыллар билен бирликте Эзра мүрзэнің хем Иерусалим шәхерине доланып гелши беян эдилйәр. Шол дөвүрде Реб яхудыларың Иерусалиме, Яхуда доланып, ыбадатхананы дикелтмәге ругсат бермеги Парс патышасы Курешин калбына саяр. Бу ыбадатхананы Сүлейман пыгамбер бина эдипди. Эмма Небукаднесар патышаның дөвүрүнде бабыллылар оны ер билен егсан эдипдилер.

Парс патышасы Куреш хер миллетинг өз худайының бардыгына, шол худайың өз халкының ватанында яшаяндыгына ынанарды. Шонунг үчин-де, ол ысрайылларың Худайы Иерусалимде яшаяр дийип пикир эдйәрди. Эзра б. э. өң 458-нжи йылда, ягни Артаксеркисинг шалыгының единжи йылында Иерусалиме доланяр. Бу вака Нехемя пыгамберинг Иерусалиме доланмагынган өң болуп гечйәр. Нехемя Иерусалиме б. э. өң 444-нжи йылда доланып, онунг вейран эдилен диварларыны дикелтмекде халка ёлбашчылык эдйәр. Шейле-де ол өз китабында Эзраның халка Төврады окуп бершини гүррүң берйәр. (Нехемя 8-нжи бап).

Эзра ве *Нехемя* kitapларының кәбир парчалары еврей дилинде дөл-де, арамей дилинде языландыр. Арамей дили Бабыл ве Парс шалыкларының халкара дили болуп, ол Иса Месих догулмазындан өң ве соң Ысрайылың эсасы гелешик дили болды. Хатлар эсасан хем арамей дилинде языларды. Еврей дили болса ыбадатханада уланыларды. Мукадес Язгылар хем еврейче языланды. Шонунг үчинде, мүрзелер еврей дилини ве Төврады оңат билйән адамлар болмадылар.

Шейле-де *Йыл язгылары* kitapларына серет.

Мазмуны

Ысрайыллар сүргүнликден гайдып гелйәрлер..... 1:1–2:70
Ыбадатхана дикелдилйәр ве Худая багыш эдилйәр 3:1–6:22
Эзра Иерусалиме гелйәр..... 7:1–10:44

1-нжи бап***Куреш патыша яхудалара юрдуна доланмага ругсат берйэр***

¹Парс патышасы Курешин патышалыгының биринжи йылында Ермея аркалы аян эдилен Реббиң сөзүниң^a амала ашмагы үчин, Реб Куреш патышаның шейле перман чыкарып, оны тутуш патышалыгына жар этмеги онуң калбына салды:

²«Парс патышасы Куреш шейле диййэр: „Гөгүң Худайы Реб ер йүзүндәки әхли патышалыклары маңа берди ве Яхуданың Иерусалим шәхеринде Өзүне ыбадатхана гурмагы маңа эвр этди. ³Араңызда Худайың халкындан боланыңыз бар болса, гой, Худайы онуң билен болсун. Олар Яхуданың Иерусалим шәхерине гитсин-де, Ысрайыл Худайы Реббе – Иерусалимдәки Худая ыбадатхана гурсун. ⁴Ким ниреде галан болса, шол ериң илаты олара Иерусалимдәки Худайың өйи үчин бержек мейлетин садакаларындан дашары алтын, күмүш, эмлэк ве малгара билен ярдам этсин“».

⁵Шондан сонра Худай тарапындан калбы оярылан хер кес – яхуда ве бенямин тирелериниң уругбашылары хем-де руханылардыр левилери барып, Реббиң Иерусалимдәки ыбадатханасыны бина этмек үчин, ёл шайларыны тутуп уградылар. ⁶Оларың төверегиндәки ерли илат болса алтын, күмүш гаплар, эмлэк, малгаларалар, гымматбаха затлар ве ене-де

ыбадатхана үчин мейлетин садакалар хем берип, олара ярдам этди. ⁷Куреш патышаның өзи Небукаднесарың Иерусалимдәки Реббиң ыбадатханасындан әкидип, өз худайларының бутханасында гоян гап-гачларыны чыкарып гетирди. ⁸⁻¹⁰Куреш патыша бу затлары хазыначы Митредата чыкартды ве ол әхли гап-гачлары санап, олары Яхуданың хәкими Шешбасара говшурды. Ол затлар шулардан ыбаратды: отуз алтын окара, мүң күмүш окара, йигрими докуз күмүш жам, отуз алтын шакәсе, дөрт йүз он башга хили күмүш шакәсе ве мүң бейлеки гап-гачлар. ¹¹Алтындыр күмүшден ясалан гап-гачларың әхлисиниң жеми бәш мүң дөрт йүзди. Сүргүн эдиленлер Бабылдан Иерусалиме гайдып геленлеринде, Шешбасар бу гап-гачларың хеммесини өз яны билен гетирди.

2-нжи бап***Сүргүнден гайдып геленлер***

¹Бабыл патышасы Небукаднесар тарапындан есир алнып, Бабыла сүргүн эдилен яхуды несиллери Иерусалиме ве Яхудадакы өз галаларына гайдып гелдилер. ²Олар Зерубабыл, Ешува, Нехемя, Серая, Регелая, Мордекай, Билшан, Миспар, Бигвай, Рехум ве Багана дагының ёлбашчылыгында гелдилер.

Есирликден гайдып гелен Ысрайыл халкының эркек адамларының санавы шулардыр:

³Парош несиллери ики мүң бир йүз етмиш ики адам; ⁴Шепатян несиллери

^a 1:1 Ермея аркалы аян эдилен Реббиң сөзүниң – серет: Ерм 25:11-14; 29:10-11.

үч йүз етмиш ики адам; ⁵Аран несиллери еди йүз етмиш бәш адам; ⁶Пахатовап несиллери, ягны Ешува ве Ёвап несиллери ики мүн секиз йүз он ики адам; ⁷Эйлам несиллери бир мүн ики йүз элли дөрт адам; ⁸Зату несиллери докуз йүз кырк бәш адам; ⁹Закай несиллери еди йүз алтмыш адам; ¹⁰Банының несиллери алты йүз кырк ики адам; ¹¹Бейбайың несиллери алты йүз йигрими үч адам; ¹²Азгадың несиллери бир мүн ики йүз йигрими ики адам; ¹³Адоныкамың несиллери алты йүз алтмыш алты адам; ¹⁴Бигвайың несиллери ики мүн элли алты адам; ¹⁵Адиниң несиллери дөрт йүз элли дөрт адам; ¹⁶Атериң, ягны Хизкияның несиллери тогсан секиз адам; ¹⁷Безайың несиллери үч йүз йигрими үч адам; ¹⁸Ёраның несиллери бир йүз он ики адам; ¹⁹Хашумың несиллери ики йүз йигрими үч адам; ²⁰Гибарың несиллери тогсан бәш адам; ²¹Бейтуллахамың халкы бир йүз йигрими үч адам; ²²Нетопаның халкы элли алты адам; ²³Анатодың халкы бир йүз йигрими секиз адам; ²⁴Азмаведиң халкы кырк ики адам; ²⁵Кирятегарымың, Кепираның ве Бееродың халкы еди йүз кырк үч адам; ²⁶Раманың ве Гебаның халкы алты йүз йигрими бир адам; ²⁷Микмашың халкы бир йүз йигрими ики; ²⁸Бейтелиң ве Айың халкы ики йүз йигрими үч; ²⁹Небоның халкы элли ики адам; ³⁰Магбышың халкы бир йүз элли алты адам; ³¹Бейлеки Эйламың несиллери бир мүн ики йүз элли дөрт адам; ³²Харымың халкы үч йүз йигрими адам; ³³Лодуң, Хаддың ве Ононың халкы еди йүз йигрими бәш адам; ³⁴Ерихоның халкы үч йүз кырк бәш адам; ³⁵Сенаның халкы үч мүн алты йүз отуз адам.

³⁶Руханылар: Ешуваның неслинден Едаяның несиллери докуз йүз етмиш үч адам; ³⁷Иммериң несиллери бир мүн элли ики адам; ³⁸Пашхурың несиллери бир мүн ики йүз кырк еди адам; ³⁹Харымың несиллери бир мүн он еди адам.

⁴⁰Левилер Ходавяның несиллеринден болан Ешуваның ве Кадмыелиң несиллери етмиш дөрт адам.

⁴¹Айдымчылар: Асафың несиллери бир йүз йигрими секиз адам.

⁴²Дервезебанлар: Шаллумың, Атериң, Талмоның, Акубың, Хатытаның, Шобайың несиллери, әхлиси билеликде бир йүз отуз докуз адам.

⁴³Ыбадатхана хызматкәрлери: Сиханың, Хасупаның, Табаготың, ⁴⁴Кейросың, Сигаханың, Падоның, ⁴⁵Лебананың, Хагабаның, Акубың, ⁴⁶Хагапың, Шалмайың, Хананың, ⁴⁷Гидолың, Гехарың, Реяяның, ⁴⁸Ресиниң, Некоданың, Газамың, ⁴⁹Узаның, Пасеяның, Бесайың, ⁵⁰Аснаның, Мегунымың, Непусымың, ⁵¹Бакбугың, Хакупаның, Хархурың, ⁵²Баслутың, Мехиданың, Харшаның, ⁵³Баркосың, Сисераның, Теманың, ⁵⁴Несияның, Хатыпаның несиллери.

⁵⁵Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллеринден Сотайың, Хасоперетиң, Перуданың, ⁵⁶Ягларың, Даркониң, Гидолың, ⁵⁷Шепатяның, Хатылың, Покерет Хасебайымың ве Оминиң несиллери. ⁵⁸Әхли ыбадатхана хызматкәрлериниң ве Сүлейманың хызматкәрлериниң несиллериниң жеми үч йүз тогсан ики адам болды. ⁵⁹Телмеладан, Телхаршадан, Керупдан, Адандан ве Иммерден гайдып гелен, йөне өз тирелериниң, аслының Ысрайыла дегиглидиклерини субут эдип билмедиклери шуларды:

⁶⁰Делаяның, Тобьяның ве Некоданың несиллери алты йүз элли ики адам.

⁶¹Шейле-де руханыларың несиллеринден Хабая, Хакос ве Барзыллай (гилгатлы Барзыллайың гызларындан аял алып, шоларың ады билен атландырылан.) ⁶²Булар өз атларыны несил дарагты боюнча хасаба алнаныларың арасындан гөзледилер, эмма тапып билмедилер. Шонуң үчинем олар руханылыкдан чыкарылдылар. ⁶³Хәким олар Урымы ве Туммымы ^a уланып билйән руханы тапылъянча, иң мукадес нахардан иймезлиги табшырды.

⁶⁴⁻⁶⁵Еди мүн үч йүз отуз еди аялдыр эркек хызматкәрлери хем-де ики йүз эркек хем аял айдымчылары хасап этмәниңде, әхли халкың саны кырк ики мүн үч йүз алтмышды. ⁶⁶⁻⁶⁷Оларың еди йүз отуз алты аты, ики йүз кырк бәш гатыры, дөрт йүз отуз бәш дүеси, алты мүн еди йүз йигрими эшеги барды.

⁶⁸Кәбир уругбашылар Иерусалимдәки Реббиң өйүне геленлеринде, Худайың өйүни өңки еринде дикелтмек үчин, мейлетин садакалар бердилер.

⁶⁹Олар өз ягдайларының етдигинден гурлушык хазынасына йигрими бәш батман ^b алтын, йүз элли батман ^c күмүш ве йүз лай руханы эшигини бердилер. ⁷⁰Руханылар, левилер, халкың кәбири, ыбадатхана айдымчылары, дөрвезебанлары ве хызматкәрлери өз галаларында, ысрайыллар хем өз галаларында орнашдылар.

3-нжи бап

Гурбанлык сыпасы ясаляр

¹Ысрайыллар өз галаларында ерленлеринден соң, единжи айда әхли илат Иерусалиме йыгнанды. ²Худайың адамы Мусаның канунында язылышы ялы, Ёсадагың оглы Ешува бейлеки руханылар билен, Шеялтыелиң оглы Зерубабыл өз гарындашлары билен Ысрайылың Худайына якма гурбанлыкларыны бермек үчин, гурбанлык сыпасыны ясадылар. ³Олар ерли халклардан горкансоңлар, гурбанлык сыпасыны өңки еринде ясадылар. Олар гурбанлык сыпасында эртирине ве агшамына Реббе якма гурбанлыкларыны бердилер. ⁴Олар Төвратда язылышы ялы, Чатма байрамыны белледилер. Дүзгүне лайыктыкда, хер гүн үчин берилмели гүнделик якма гурбанлыкларыны санына гөрә бердилер. ⁵Соңра хемишелик якма гурбанлыкларыны, Тәзе Айда ве Реббиң мукадес байрамларында берилйән садакалары ве хер ки миң Реббе мейлетин садакаларыны бердилер. ⁶Единжи айың биринжи гүнүнден башлап, олар Реббе якма гурбанлыкларыны берип башладылар. Эмма Реббиң ыбадатханасының энтек дүйби тутулманды.

Ыбадатхананың дүйби тутуляр

⁷Шонуң үчинем олар даш ёнужылар, нечжарлара пул, сидонлылар ве сурлулара Ливандан деңиз усти

^a 2:63 *Урым ве Туммым* – Худайың ислегини билмек үчин руханылар тарапындан уланылган ики саны даш. Сөзлүге серет.

^b 2:69 *Йигрими бәш батман* – еврейче *алтмыш бир мүн дарик*. Бу такм. 500 кг деңдир.

^c 2:69 *Йүз элли батман* – еврейче *бәш мүн мина*. Бу такм. 3 тонна деңдир.

билен Яфо ченли кедр агачларыны гетирмеклери үчин иймит, ичги ве зейтун ягыны бердилер. Олара бу затлары этмәге Парс патышасы Курешден ругсат барды. ⁸Иерусалимдәки Худайың өйүне гайдып геленлеринден соң, икинжи йылың икинжи айында Шеялтыелиң оғлы Зерубабыл ве Ёсадагың оғлы Ешува өз галан адамлары, руханылар, левилер ве есирликден бошап, Иерусалиме геленлеринң әхлиси билен ише башладылар. Левилеринң йигрими ве ондан ёкары яшлыларыны Реббиң өйүниң ишине гөзегчилик этмәге белледилер. ⁹Ешува өз огуллары, гарындашлары билен, Кадмыел хем өз огуллары билен, Яхуданың ^а огуллары – хеммеси бирликде Худайың өйүнде ишлейәнлеринң үстүнден гөзегчилик эдйәрдилер. Олара Хенададың огуллары, левилер, оларың огуллары хемде гарындашлары көмек эдйәрдилер. ¹⁰Уссалар Реббинң ыбадатханасының дүйбүни тутанларында, Ысрайыл патышасы Давудың гиризен дүзгүнине гөрә, йөрите лыбасларыны гейнен руханылар сурнайлар, Асафың неслинден болан левилер болса кимваллар алып, Реббе алкыш айтмак үчин өңе чыкдылар. ¹¹Олар Ребби алкышлап, Оңа шүкүр эдип:

«Реб ягшы,

Онуң Ысрайыла болан сөйгүси бакы»

дийип, нагма айтдылар. Ребби алкышланларында, бүтин халк улы шовхун этди, себәби Реббиң өйүниң дүйби тутулыпды.

¹²Эмма улы мөхелләниң шатлык шовхунына гарамаздан, көп адамлар:

руханылар, левилер, уругбашылар бу өйүң дүйбүниң тутулышыны гөрелеринде, мөңнүрип агладылар. Себәби олар озалкы өйи өз гөзлери билен гөрүпдилер. ¹³Шонуң үчинем шатлык шовхуныны адамларың агысындан тапавутландырып болмады. Халк шейле бир шовхун-галмагал эдйәрди велин, оларың шовхуны узаклардан эшидилйәрди.

4-нжи бап

Душманлар ыбадатхананың дикелдилмегине гаршы болярлар

¹⁻²Сүргүнден гайдып геленлеринң Реббинң ыбадатханасыны гурандыкларыны эшиден Яхуданың ве Бениминиң душманлары Зерубабылың ве уругбашыларың янына гелип, олара: «Бизем сиз билен биле гураялы, чүнки биз хем сизиң Худайыңыза сежде эдйәрис. Бизи бу ере гетирен Ашур патышасы Эсархадоның дөврүнден бәри, биз Оңа гурбанлык берип гелйәрис» дийдилер. ³Эмма Зерубабылдыр Ешува ве бейлеки Ысрайыл уругбашылары олара: «Худайымыза өйи биз сиз билен биле гурмарыс. Парс патышасы Курешинң bize буйрушы ялы, Ысрайыл Худайы Реббе өйи бизиң өзүмиз гуарарыс» дийип жогап бердилер.

⁴Онсоң бу юрдуң илаты яхуда халкы Реббиң өйүни гуруп йөркә, олары горкузып, әллерини ишден соватдылар. ⁵Яхудаларың ниетлерини амала ашыртмазлык үчин, оларың гаршысына маслахатчылар тутдулар. Бу ягдай Парс патышалары Курешинң патышалык эден дөврүнден тә Дарюшың дөврүне ченли довам этди.

^а 3:9 *Яхуда* – бу Ходавяның бейлеки ады. Серет: Эзр 2:40.

**Иерусалимиң дикелдилмеги
тогдадылар**

⁶Ксерксийң дөврүнде ол патышалык эдип башлан бадына, Яхуданың ве Иерусалимиң илатыны айыплап, оңа хат яздылар.

⁷Артаксерксийң патышалыгы дөврүнде-де Бишлам, Митредат, Табеел ве оларың яранлары Парс патышасы Артаксерксе хат яздылар. Хат арамей дилинде язылып, тержиме эдилди. ⁸Рехум хәким ве Шимшай мүрзе дагы Иерусалими яманлап, патыша Артаксерксе хат яздылар. ⁹⁻¹⁰Шейледе Рехум серкерде, Шимшай мүрзе, оларың яранлары: хәкимлер, векиллер, эмелдарлар, парслар, эреклилер, бабыллылар, Сузадакы эйламлылар, бейик хем шөхратлы Оснапаның гөчүрип, Самарияның галаларында ве Евфрат дерясының гүнбатарындакы веляятда ерлешдирен миллетлери патыша хат яздылар. ¹¹Ине, оларың иберен хатының нугасы:

«Патыша Артаксерксе: Сизиң Евфрат дерясының гүнбатарындакы веляятда яшаян гулларыңыз сизе салам ёлларлар. ¹²Ине, сизиң яныңыздан гайдан яхудыларың бизиң янымыза Иерусалиме гелендигини сизе мәлим эдйәрис. Олар бу питнечи ве пис шәхери тәзеден гуруп йөрлер. Олар бинятлары бежерип, диварлары битирип гелйәрлер.

¹³Эгер бу шәхер тәзеден гуруп, диварлар дикелдилсе, оларың салгыт, пач, төлег төлемеги бес этжекдиклерини, мунуң болса патышалыгың газнасына зыян етиржекдигини биз патыша аян эдйәрис. ¹⁴Көшгүң дуз-чөрегини иййәнлигимиз үчин,

оларың бизиң гөзүмизиң алнында патышаны әсгермезлик этмеклерине ёл бермегиң bize гелишмежекдиги себәпли, биз сизе хат үсти билен хабар ёлларыс. ¹⁵Атабабаларыңызың тарых язгыларыны барладың. Тарых язгыларында сиз бу шәхериң питнечи, патышалара ве веляят хәкимлерине зыянлы шәхердигине гөз етирерсиңиз. Ирки дөврүлерде-де бу шәхерде гозгалаңлар турупдыр. Шол себәпке ол хараба өврүлди. ¹⁶Биз муны патыша аян эдйәрис. Эгер бу шәхер тәзеден гуруп, диварлар дикелдилсе, онда Евфрат дерясының гүнбатарындакы веляятда сизиң раятлыгыңыз болмаз».

¹⁷Патыша Рехум хәкиме, Шимшай мүрзе оларың Самарияда ве Евфрат дерясының гүнбатарындакы веляятда яшаян яранларына шейле жогап иберди:

¹⁸«Сизиң bize ёллан хатыңызың тержимеси мениң хузурымда окалды. ¹⁹Мениң буйрук бермегим билең барлаг гечирилди хем-де бу шәхериң гечмишде патышаларың гаршысына баш галдырандыгы ве онда питне, гозгалаң турандыгы аныкланылды. ²⁰Иерусалимде гүйчли патышалар болуп, олар Евфрат дерясының гүнбатарындакы бүтин веляят хөкүм йөредйән экенлер. Олара салгыт, пач, төлег төленилйән экен. ²¹Шонуң үчин ол адамлара иши бес этмеги буйруң. Менден буйрук болянча, бу шәхер тәзеден гурулмасын. ²²Йөне бу ишде сересап болуң, харсаллык этмәң, патышалыга зыян етиржек ягдай дөрөмесин».

²³Артаксеркс патышаның хатының нусгасы Рехум хәкимиң, Шимшай мүрзәниң ве оларың яранларының өңүнде окалан бадына, олар ховлук-мачлык билен Иерусалиме яхудыларың янына барып, зорлук ве гүйч билен олары иши тогтатмага межбур этдилер. ²⁴Шейдип, Худайың Иерусалимдәки өйүниң дикелдиш ишлери тогтадылды. Бу ягдай Парс патышасы Дарюшың патышалыгының икинжи йылына ченли довам этди.

5-нжи бап

Ибадатхана гурлушыгы тәзеден башланяр

¹Хагай пыгамбер билен Ыдоның оглы Закаря пыгамбер Яхудадакы ве Иерусалимдәки яхудылара Ысрайыл Худайының адындан пыгамберлик этдилер. ²Онсоң Шеялтыелиң оглы Зерубабыл билен Ёсадагың оглы Ешува дагы Худайың Иерусалимдәки өйүни тәзеден гурмага башладылар. Худайың пыгамберлери-де олар билен болуп, олары рухландырдылар.

³Шол бир вагтда Евфрат дерясының гүнбатырындакы велятың хөкүмдары Татенай, Шетар Бозенай ве яранлары оларың янына гелип, шейле дийдилер: «Бу бинаны гурмага ве битирмәге ким сизе буйрук берди?»

⁴Шейле хем олардан: «Бу бинаны гуряныларың атлары ким?» дийип сорадылар. ⁵Эмма Ысрайыл Худайының назары яхуды яшулуларында болансоң, бу иш хакдакы хабар Дарюша етип, ондан жогап гелйәнчә, олар яхудыларың ишини тогтадып билмедилер.

⁶Евфрат дерясының гүнбатырындакы велятың хөкүмдары Татенайың, Шетар Бозенайың ве онуң яранлары

болан шол велятың векиллери патыша Дарюша хат яздылар. ⁷Хатың мазмуны шейледи:

«Патыша Дарюша догайы салам!

⁸Биз Яхуда этрабына, бейик Худайың өйүне барандыгымызы, сизиң алыхезретлериңизе мәлим эдйәрис. Ол ёнулан дашлардан ве диварларына агач өрүмлер гойлуп, салнып йөр. Бу иш жаныпкешлик билен үстүнликли алнып барылар.

⁹Онсоң биз оларың яшулуларындан: „Бу бинаны гурмага ве битирмәге ким сизе буйрук берди?“ дийип сорадык. ¹⁰Шейле хем биз Сизе хабар бермек ве оларың яшулуларының атларыны язып алмак ниети билен олардан атларыны сорадык. ¹¹Олар bize шейле жогап бердилер:

„Биз Ериң ве Гөгүң Худайының гуллары, көп йыллар мундан өң гурлан өйи тәзеден гуруп йөрүс. Оны Ысрайылың бейик патышасы долы гуруп гутарды. ¹²Эмма аталарымызың Гөгүң Худайының гахарыны гетирендиклери себәпли, Ол олары кесетлерден болан Бабыл патышасы Небукаднесарың элине берди. Небукаднесар болса бу өйи йыкып, халкы Бабыла есир эдип әкитди.

¹³Йөне Бабыл патышасы Куреш өз патышалыгының биринжи йылында Худайың бу өйүни тәзеден гурмалы дийип буйрук берди. ¹⁴Иерусалимдәки Худайың өйүндән – ыбадатханасындан Небукаднесар тарапындан алнан ве Бабыл бутханасына гетирилип гойлан алтын, күмүш гап-гачлары Куреш патыша Бабыл бутханасындан чыкартды.

Ол затлар Шешбасар атлы бир ада-ма говшурылды. Оны Куреш патышаның өзи хәким белләпди. ¹⁵Куреш патыша оңа: ‘Бу гап-гачлары ал-да, Иерусалимдәки ыбадатхана элтип гой хем-де Худайың өйүни өңки еринде гурдур’ дийди. ¹⁶Онсоң Шешбасар гелип, Худайың Иерусалимдәки өйүниң дүйбүни тутды. Ол шондан бәри гурлуп йөр ве хенизем тамамлананок‘.

¹⁷Шонуң үчинем эгер патыша макул билсе, Бабылың шалык архивлеринде барлаг гечирдип, Куреш патышаның Худайың Иерусалимдәки өйүни тәзеден гурмага йөрите буйрук берендигини я-да бермәндигини аныклатсын. Бу иш барада патыша өз ислегини бизе билдирсин».

6-нжы бап

Дарюш Курешинң перманыны тассыкляя

¹Онсоң Дарюш патышаның буйрук бермеги билен Бабылдакы хазыналарың сакланын ша архивлеринде барлаг гечирилди. ²Мадай велятында ерлешйән Экбатана галасындан болса бир кагыз тапылды. Онда шейле язгы барды:

«Перман:

³Куреш патыша өз шалыгының илкинжи йылында Худайың Иерусалимдәки өйүниң тәзеден гурлушыгы барада шейле буйрук берди:

„Бу өйде садакалар ве якма гурбанлыклар берилсин; өйүң бейкликлиге, ини-де алмыш тирсек болсун. ⁴Диварларының үч хатары ёнулан

дашлардан ве бир хатары агачдан өрүлсин. Харч-харажадың хеммеси ша хазынасындан төленсин. ⁵Шейле хем Небукаднесар тарапындан Худайың Иерусалимдәки өйүнден алып, Бабыла гетирилен алтындыр күмүш гаплар ызына этилип, енде ыбадатханада ерли-еринде гоюлсын. Сиз олары Худайың өйүнде гоймалысыңыз‘».

⁶Шейдип, Дарюш патыша шейле хабар ёллады: «Евфрат дерясының аңырсындакы велятың хөкүмдары Татенай, Шетар Бозенай хем-де яранларыңыз болан Евфрат дерясының аңырсындакы велятың векиллери, сиз өе голайлашман. ⁷Худайың өйүниң ишине пәсгел бермән. Гой, яхудыларың хәкими ве баштутанлары Худайың бу өйүни өңки еринде тәзеден гурсунлар.

⁸Мунуң үстесине-де, мен сизе яхудыларың баштутанларына Худайың бу өйүниң гурулмагы үчин, нәме көмек этмелидигиниз барада перман чыкарырын. Бу адамларың харжы долулыгына ве гижикдирилмән ша хазынасындан Евфрат дерясының гүнбатырындакы велятың берйән салгыдындан төленсин. ⁹Гөгүң Худайына якма гурбанлыклар бермек үчин өкүзчелер, гочлар, гузулар ве башга-да нәме зерур болса, бугдай, дуз, шерап, яг герек болса, Иерусалимдәки руханыларың иследигиче хер гүн хөкман берилсин. ¹⁰Шейдип, олар Гөгүң Худайыны хошал эдәйжек гурбанлыклары берип, патышаның ве онуң огулларының жанларының саглыгы үчин дилег этсинлер.

¹¹Шейле хем ким шу пермана боюн эгмесе, онуң өйүнден пүрс

согрулып, өй эсини шоңа чишле-меги буйрук берйэрин. Онуң өйи болса харабалыга өврүлсин. ¹²Гой, Иерусалими өзүне ыбадат эдилмели ер хөкмүндө сайлан Худай, бу перманы үйтгетмэге ве Худайың бу өйүни йыкмага сынанышан хер бир патышаныдыр халкы ер билен егсан этсин.

Мен – Дарюш патыша буйрук берйэрин: бу перман жаныпкешлик билен бержай эдилсин!»

Ыбадатхана Худая багыш эдилгэр

¹³Онсоң Дарюш патышаның иберен хатына лайыктыкта, Евфрат дерясының гүнбатырындакы велятың хэкими Татенай, Шетар Бозенай ве оларың яранлары Дарюш патышаның перманыны долы бержай этдилер. ¹⁴Шейдип, Хагай пыгамбер билен Ыдоның оглы Закаряның пыгамберлик этмеклери аркалы, яхудыларың баштутанлары ыбадатхананы гурдулар; оларың ишлери илерледи. Олар Ысрайыл Худайының эмри билен, Парс патышалары Курешин, Дарюшың ве Артаксерксиң перманы билен бу бинаны гуруп гутардылар. ¹⁵Бу өй Адар айының үчүне ^a, Дарюшың патышалыгының алтынжы йылында гурлуп гутарылды.

¹⁶Онсоң ысрайыл халкы, руханылардыр левилер ве сүргүндөн гайдып гелен башгалар хем Худайың бу өйүниң багышланма дабарасыны улы шатлык билен белледилер. ¹⁷Олар Худайың өйүниң багышланма дабарасында бир йүз өкүзи, ики

йүз гочы, дөрт йүз гузыны ве Ысрайыл тирелериниң санына гөрө, бүтин ысрайыл халкы үчин гүнэ гурбанлыгы хөкмүндө он ики эркежи гурбанлык бердилер. ¹⁸Мусаның Китабында язылышы ялы, Иерусалимде Худая хызмат этмеклери үчин олар руханылары ве левилери дүрли топарлара бөлдүлөр.

Песах байрамы

¹⁹Биринжи айың он дөрдүнжи гүни сүргүндөн гайдып геленлер Песах байрамыны белледилер. ²⁰Руханылардыр левилер инлерини тэмизледилер; оларың хеммеси тэмизди. Шонуң үчин левилер эхли сүргүндөн гайдып геленлер үчин, өз руханы доганлары ве өзлери үчин Песах жанлысыны сойдулар. ²¹Ысрайылың сүргүндөн гайдып гелен халкы, шейле хем Ысрайыл Худайы Реббе ыбадат этмек үчин шол ерли халкларың нежис ишлеринден эл чекип, яхудалара гошуланларың бары оны ийдилер. ²²Онсоң олар еди гүлнөп улы шатлык билен Петир байрамыны белледилер. Чүнки Реб олар шатлык берди ве Ысрайыл Худайының өйүни гурмага яхудалара ярдам берери ялы, Ашур патышасының калбында олар болан рехим оярды.

7-нжи бап

Эзра Иерусалиме гелгэр

¹⁻⁶Бу вакалардан соң Парс патышасы Артаксерксиң дөврүндө Эзра Бабылдан чыкды. Ол Сераяның оглуды. Серая Азаряның, Азаря Хилкияның,

^a 6:15 Адар айының үчүне – бу 12-нжи мартдыр.

Хилкия Шаллумның, Шаллум Садогның, Сагдок Ахытубың, Ахытуп Амаряның, Амаря Азаряның, Азаря Мераёдың, Мераёт Зерахяның, Зерахя Узының, Узыны Букуның, Буку Абышуваң, Абышува Пинехасың, Пинехас Элгазаның, Элгазар баш руханы Харуның оғлуды. Ол Ысрайыл Худайы Реббидиң Муса берен канунындан оңат баш чыкарян, өкде мүрзеди. Патыша оңа соран затларының хем-месини берди, чүнки Худайы Реб оны голдаярды. ⁷Артаксеркс патышаның патышалыгының единжи йылында ысрайыл халкының бир бөлеги, бир-нәче руханылардыр левилер, ыбадатхана айдымчыларыдыр дервезебанлары ве хызматкәрлери Иерусалиме гайтдылар. ⁸Эзра Артаксерксидиң патышалыгының единжи йылының бәшинжи айында Иерусалиме гелди. ⁹Эзра биринжи айың биринжи гүни Бабылдан чыкып гайдыпды. Худайының ялкамагы билен ол бәшинжи айың биринжи гүни Иерусалиме гелди. ¹⁰Эзра Реббидиң кануныны өвренип, оны бержай этмеги, Ысрайылда онуң парзларыны, хөкүмлерини өвретмеги йүрегине дүвүпди.

Артаксеркс патышаның Эзра берен хаты

¹¹Артаксеркс патышаның Реббидиң табшырыкларындан ве онуң ысрайыл халкына берен парзларындан оңат баш чыкарян руханысы, Эзра мүрзә язан хатының нусгасы шейледир:

¹²«Шаларың шасы Артаксерксден Гөгүң Худайының канунларыны язан Эзра рухана догайы салам!

¹³Мен юрдумдакы ысрайыл халкындан я оларың руханыларындан, я-да левилерден өз мейли билен Иерусалиме гитмек исләйән хер бир адама ругсат берилсин дийип буюярын. ¹⁴Сен патыша ве онуң еди геңешчиси тарапындан Яхудада ве Иерусалимде элиндәки Худайың канунының нәхили ерине етириләйәндигини барламак үчин, ¹⁵патыша ве онуң геңешчилериниң Иерусалимде месген тутян Ысрайыл Худайына мейлетин берен алтындыр күмшүни әкитмек үчин, ¹⁶бүтин Бабыл велятындан тапжак алтындыр күмшүңи ве өз Худайларының Иерусалимдәки өйи үчин руханыларың, халкың берен мейлетин садакаларыны алып гитмек үчин иберилйәрсин. ¹⁷Бу пуллар сересаплылык билен уланылып, она өкүзлер, гочлардыр гузулар, галла ве ичги садакалары сатын алнып, олар Худайыңызың Иерусалимдәки өйүниң гурбанлык сыпасында садака берилсин.

¹⁸Галан алтындыр күмши өз доганларың билен Худайыңызың ислегине гөрә, нәме гөвнүңизе жай болса, шоңа уланып билерсиңиз. ¹⁹Худайың өйүниң хызматы үчин өзүңе берлен гап-гачлары хем Иерусалимде месген тутян Худайыңың хузурына элтип гой. ²⁰Өз Худайыңың өйи үчин ене-де зат герек болса, шаның хазынасындан алып билерсиң.

²¹Мен патыша Артаксеркс, Евфрат дерясының аңырсындакы әхли хазынадарлара буйрук берйәрин! Гөгүң Худайының кануныны язан Эзра рухана нәме герек болса, оны дессине бержай әдин. ²²Йүз етмиш

батмана ^а ченли күмүш, еди йүз элли батмана ^б ченли бугдай, отуз мешик ^в шерап, отуз хум ^г яг хем-де хасапсыз дуз берилсин. ²³Патышанын ве онуң огулларынын башына газап инмез ялы, Гөгүң Худайы тарапындан Худайың өйи барада нәме табшырык берилсе, ол долы бержай эдилсин. ²⁴Шейле хем, сизе аян эдйәрис: руханылардыр левилерин, ыбадатхана айдымчыларыдыр дөвзезбанларың ве хызматкәрлерин, шейле хем Худайың бу өйүниң бейлеки хызматкәрлериниң хич биринден салгыт, пач, төлег алынмасын.

²⁵Сен болса, Эзра, Худайың сана берен пәхим-пайхасына гөрә, Евфрат дерясының гүнбатырындакы веляятда, сениң Худайыңың канунларыны билйән бүтин халка хөкүмини йөрөдип билжек казылары, хәкимлери белле. Кануны билмейәнлерине-де сен өврет. ²⁶Ким сениң Худайыңың кануныдыр патышаның канунына боюн эгмесе, оңа берк темми берилсин. Ол өлүмө хөкүм эдилсин я-да сүргүн эдилсин, онуң эмләги элинден алынсын я-да ол зындана ташлансын!»

Эзра Ребби алкышлаялр

²⁷Реббин Иерусалимдәки өйүне шөхрат гетирмек үчин патышаның калбына бу затлары салан аталарымызың Худайы Реббе алкыш болсун! ²⁸Ол патышаның, онуң геңешчилериниң ве

әхли гүйчли бегзадаларының хузурында маңа мерхеметини эчди. Худайым Реббин голдавындан рухланып, мениң билен Иерусалиме доланмаклары үчин Ысрайыл баштутанларыны йыгнадым.

8-нжи бап

Сүргүнден гайдып гелен уругбашылар

¹Артаксеркс патышаның дөврүнде мениң билен биле Бабылдан чыкан уругбашылар ве оларың несил язгысы шудур:

²⁻³Пинехасың неслинден Гершом; Ытамарың неслинден Даныел; Давудың неслинден Хатуш, Шеканының несиллери. Парошың неслинден Закаря ве онуң билен несил дарагты боюнча хасаба алнан йүз элли эркек адам. ⁴Пахатмовабың неслинден Зерахяның оглы Элөгейнай ве онуң билен ики йүз эркек адам. ⁵Яхазыялың неслинден Шеканя ве онуң билен үч йүз эркек адам. ⁶Адиниң неслинден Ёнатаның оглы Эбет ве онуң билен элли эркек адам. ⁷Эйламың неслинден Аталяның оглы Ешага ве онуң билен етмиш эркек адам. ⁸Шепатяның неслинден Михайылың оглы Зебада ве онуң билен сегсен эркек адам. ⁹Евабың неслинден Ехиелиң оглы Абадя ве онуң билен ики йүз он секиз эркек адам. ¹⁰Ёсыпянын неслинден Шеломыт ве онуң билен йүз алтмыш эркек адам. ¹¹Бейаың неслинден Бейаың

^а 7:22 *Йүз етмиш батман* – еврейче *йүз киккар*. Бу такм. 3,4 тонна деңдир.

^б 7:22 *Еди йүз элли батман* – еврейче *йүз кор*. Бу такм. 15 тонна деңдир.

^в 7:22 *Отуз мешик* – еврейче *йүз бат*. Бу такм. 2200 литре деңдир.

^г 7:22 *Отуз хум* – еврейче *йүз бат*. Бу такм. 2200 литре деңдир.

оглы Закаря ве онуң билен йигрими секиз эркек адам. ¹²Азгадың неслинден Хакатаның оглы Ёханан ве онуң билен бир йүз он эркек адам. ¹³Адонныкамың соңкы несиллеринден боланларың атлары: Элипелет, Егиел, Шемага ве олар билен алтмыш эркек адам. ¹⁴Бигвайың неслинден Утай, Закур ве олар билен етмиш эркек адам.

Ыбадатхана хызматына тайярлык

¹⁵Мен оларың хеммесини Ахава та- рап акян деряның боюна йыгнадым. Биз ол ерде үч гүн дүшледик. Мен халкы ве руханылары бир лай гөзден гечиренимде, левилерден екежесине- де гөзүм дүшмеді. ¹⁶Онсоң мен баштутанлар Элигезери, Ариели, Шемагяны, Элнатаны, Ярыбы, Элнатаны, Натаны, Закаряны, Мешулламы ве пәхим-пайхаслы адамлар болан Ёярыбы, Элнатаны чагыртдым. ¹⁷Олары Касыпьядакы баштутан Ыдоның янына ибердим. Бизе Худайымызың ыбадатханасында гуллуқ эдер ялы адам ибермеклери үчин, Касыпьядакы Ыдо ве онуң гарындашларына – ыбадатхана хызматкәрлерине нәме диймелидигини олар айтдым. ¹⁸Худайымызың ялкамагы билен олар бизиң янымыза Ысрайылың човлугы, Левиниң агтыгы Махлының неслинден болан Шеребя атлы дана адамы ве онуң огулларыдыр гарындашларыны – жеми он секиз адамы гетирдилер. ¹⁹Шейле хем Хашабяны, онуң

билен Мерарының неслинден болан Ешагяны ве онуң гарындашларыдыр оларың огулларыны – жеми йигрими адамы. ²⁰булардан башга-да Давут билен онуң эмелдарларының левилере хызмат этмәге беллән ыбадатхана хызматкәрлериниң несиллеринден ики йүз йигримисини гетирдилер. Оларың әхлисиниң ады тутулды.

²¹Худайымызың өңүнде өзүмизи песселдип, ёлда бизи, балаларымызы ве әхли эмләгимизи горамагыны Ондан диләп, Ахава дерясының боюнда агыз беклемеги ыглан этдим. ²²Чүнки мен патышадан ёлда бизи душмандан горап ялы эсгерлер ве атлылары дилемәге чекиндим. Биз патыша: «Худайымыз Өзүни агтаряларың хеммесине мерхемет эдйәр. Өзүнден йүз өврелериң гаршысына болса Онуң газабы гүйчлүдир» дийип айдыпдык. ²³Шейдип, биз агыз бекләп, Худайымыздан бизи горамагыны дилег эдип ялбардык. Ол хем бизиң дилегимизи эшитди.

²⁴Соңра мен он ики руханы ёлбашчысыны: Шеребяны, Хашабяны оларың он саны гарындашы билен бирликде сайлап алдым. ²⁵Патышаның, онуң геңешчилериниң, баштутанларының ве бүтин ысрайыл халкының Худайымызың өйи үчин садака берен алтыныны, күмшүни ве гап-гачларыны олар чекип бердим. ²⁶⁻²⁷Оларың элине бир мүң бир йүз батман ^а күмүш, бир йүз етмиш батмана ^б лайык күмүш окаралар, бир йүз етмиш батман алтын, йигрими гадага ^в лайык йигрими саны алтын

^а 8:26-27 *Бир мүң бир йүз батман* – еврейче *алты йүз элли киккар*. Бу такм. 22 тонна дендир.

^б 8:26-27 *Бир йүз етмиш батман* – еврейче *йүз киккар*. Бу такм. 3,4 тонна дендир.

^в 8:26-27 *Йигрими гадага лайык* – еврейче *бир мүң дарик*. Бу такм. 8,5 кг дендир.

окара, алтын ялы гыммат, ловурдап дуран бүрүнчден эдилен ики саны гап-гажы өлчәп бердим. ²⁸Мен ола-ра шейле дийдим: «Сиз Реббе багыш эдиленсиңиз, бу гап-гачлар хем багыш эдилендир. Бу алтындыр күмүш си-зиң ата-бабаларыңызың Худайы Реб-бе берлен мейлетин садакадыр. ²⁹Бу затлары Реббиң өйүниң отагларында баш руханыларың ве левилериң Ие-русалимдәки Ысрайыл уругбашы-ларына говшурянчаңыз, олары берк горап саклаң». ³⁰Шейдип, руханы-лардыр левилер алтындыр күмши ве Худайымызың Иерусалимдәки өйүне әкидилмек үчин өлчелип берлен гап-гачлары кабул эдип алдылар.

³¹Онсоң биринжи айың он икинжи гүни биз Ахава дерясының боюндан Иерусалиме бакан ёла рована болдук. Ёлда Худайымыз бизиң билен биле болуп, Ол бизи ёлдакы гаракчылар-дан ве душман элинден халас этди. ³²Биз Иерусалиме гелип, ол ерде үч гүн галдык. ³³Дөрдүленжи гүн Худа-йымызың өйүнде алтындыр күмүш ве гап-гачлар өлчелип, олар Урия-ның оглы руханы Меремотың элине берилди. Меремотың янында Пине-хасың оглы Элгазар барды. Леви ти-ресинден болан Ешуваның оглы Ёза-бат ве Биннуйың оглы Ногадя хем оларың янындады. ³⁴Әхли зат сана-лып, өлчелип, әхлисиниң жеми агра-мы язылып алынды.

³⁵Онсоң есирликден, сүргүнден гайдып геленлер Ысрайыл Худайы-на якма гурбанлыклар бердилер. Бү-тин Ысрайыл үчин он ики өкүз, тог-сан алты гоч, етмиш еди гузы, гүнә гурбанлыгы үчин хем он ики эркеч бердилер. Буларың хеммеси Реббе як-ма гурбанлык үчинди. ³⁶Патышаның

перманларыны болса онуң хөкүм-дарларына, Евфрат дерясының гүн-батырындакы веляятың хәкимлери-не етирдилер. Олар халка ве Худа-йың өйүне көмек этдилер.

9-нжы бап

Эзра гарышык никалар хакда эшидийәр

¹Бу ишлер тамамланандан соң, баш-тутанлар мениң яныма гелип: «Ыс-райыл халкы ве руханылардыр ле-вилер бу ериң халкларындан, ягны кенганлардан, хетлерден, перизлер-ден, ябуслардан, аммонлардан, мовап-лардан, мүсүрлилерден, аморлардан ве оларың нежис ишлеринден өзле-рини айры тутуп билмедилер» дий-дилер. ²Чүнки ысрайыллар өзлерине ве огулларына олардан гыз алып, му-каддес тохумы ерли халклар билен гарышдырдылар. Бу хыянатда баш-тутанларың өзлери хеммеден өнде болдулар. ³Муны эшиденимде, мен эшиклерими ве донумы йыртып, сач-сакгалымы ёлуп, гайгы-гама батып отурдым. ⁴Сүргүнден гайдып гелен-лериң бу эден хыянаты себәпли, Ыс-райыл Худайының айдан сөзлерин-ден горкуп сандырашянларың бары мениң дашыма үйшдүлер. Мен аг-шам гурбанлыгына ченли гайгы-гама батып отурдым. ⁵Агшам гурбанлы-гының берилйән вагты мен еримден галып, сал-сал эшикли ве япынжалы дыза чөкүп, эллерими Худайым Реб-бе тарап узадып, Она дилег этдим:

⁶«Әй, Худайым, Саңа йүзленмә-ге утанярын! Чүнки гүнәмиз башы-мыздан агды, языгымыз бейгелип гөге етди. ⁷Ата-бабаларымызың

дөврүндөн тә шу гүне ченли би-зиң языгымыз улудыр. Гүнәлери-миз үчин өзүмиз, патышаларымыз, руханыларымыз эдил шу гүнки ялы кесеки ерли патышаларың элине берилдик, гылычдан гечирилдик, есирлиге дүшдүк, талана, масга-рачылыга сезевар эдилдик.

⁸Эмма инди Худайымыз Реб би-зе, аман галан халка аз салымлык рехим этди ве Өз мукаддес мека-нында орун берди. Гөзүмизи нур-ландырып, гулчулыгымызда бизе бираз еңиллик берди. ⁹Биз гуллар-дырыс, эмма Худайымыз бизи гул-чулыкда терк этмән, гайтам Парс патышаларының хузурында бизе Өзүниң мерхеметини эчилди. Ху-дайымызың өйүни гуруп, онун йы-кылан ерлерини дикелдер ялы, би-зе тәзе дурмуш берди. Ол Яхудада ве Иерусалимде бизе пена берди.

¹⁰Эй, Худайымыз, инди, мундан соң биз нәме диели? Чүнки биз се-ниң табшырыкларыңы терк этдик. ¹¹Сен Өз гулларың болан пыгам-берлериңиң үсти билен: „Әлежек болуп барян юрдуңыз ерли халклар-ың харамлыклары, нежисликле-ри билен хапаланан юртдыр. Олар оны бойдан-баша өз харамлыклар-ы билен долдурдылар. ¹²Шонуң үчин ерли халклар билен гыз ал-шып-беришмән. Хич хачан ола-рың саламатлыгыны ве абаданлы-гыны агтармаң. Шонда сиз гүйчле-нип, ол ериң нәз-ныгматларындан ийип, оны несиллериңизе эбедилик мирас галдырарсыңыз“ дийипдин.

¹³Пис ишлеримиз ве улы языгы-мыз зерарлы башымыза инен бу бе-ла-бетерлерден соң, эй, Худайымыз, Сен бизе гүнәлеримизе лайык жеза

бермән, гайтам бизи аман галдыр-дың. ¹⁴Биз ене Сениң табшырыккла-рыңы бозуп, бу нежис ишлери эдйән халклар билен гарындашлык ача-лымы? Сениң гахар-газабың бизиң ежежәмизи хем аман галдырман хе-ләк эдер. ¹⁵Я Реб, эй, Ысрайыл Ху-дайы, Сен адылсың! Бу гүн бизиң, аман галан халккың гүнәси зерар-лы Сениң өңүнде дуруп билжеги-миз ёкдур, эмма шонда-да биз Се-ниң хузурында дурус».

10-нжы бап

Гарышык никаларың соңуна чыкмак маслахаты

¹Эзра Худайың өйүниң өңүнде йүзү-ни ере берип аглап, дилег этди ве гү-нәлерини боюн алды. Ысрайыллардан улы мәхелле: эркеклер, аяллар ве ча-галар онуң дашына үйшдүлөр. Олар хем зар-зар аглашдылар. ²Онсоң Эй-лам огулларындан болан Ехиелиң о-глы Шеканя Эзра йүзленип: «Биз ке-секи халкдан болан аяллара өйленип, Худайымыза бивепалык этдик. Эмма муңа гарамаздан, Ысрайылда энтегем умыт бар. ³Шонуң үчинем инди, же-набымың ве Худайымызың табшы-рыкларына сарпа гойянларың масла-хаты билен бу аялларың әхлисини ве оларың чагаларыны ковжакдыгымыз барада өз Худайымыз билен әхт эди-шелиң. Гой, бу иш канун боюнча ери-не етирилсин. ⁴Ише гириш, бу сениң боржундыр, биз хем сениң биленди-рис. Мерт бол-да, бу иши амала ашыр» дийди. ⁵Онсоң Эзра еринден туруп, руханылара, левилере ве бүтин ысра-йыл халкына, оларың шу айдыланы бержай этжекдиклерине ант ичирди. Шейдип, оларың хеммеси ант ичдилер.

⁶Соңра Эзра Худайың өйүнің өңүндөн гайдып, Эляшыбың оглы Ехохананың өйүнө барды. Ол сүргүндөн гайдып геленлерин бивепалыгы үчүн яс тутуп, гижэни чөрөк иймән, сув ичмән гечирди. ⁷Сүргүндөн геленлерин эхлисиниң Иерусалиме йыгнанмалыдыгы барада Яхудада ве Иерусалимде жар чекилди. ⁸Эгер кимде-ким үч гүнүң ичинде Иерусалиме гелмесе, баштутанларың ве яшулуларың буйругы боюнча, оларың эхли эмлэги эллеринден алнып, оларың өзлери хем сүргүндөн гелен халкың арасындан чыкарылжакдыр дийлип ыглан эдилди.

⁹Онсоң Яхуданың ве Бениаминиң эхли адамлары үч гүнүң ичинде Иерусалиме йыгнандылар. Бу докузынжы айың йигриминжи гүнүди. Эхли адамлар бу ишиң важыплыгындан ве гүйчли ягышдан яна галпылдашып, Худайың ыбадатханасының өңүндөки ачык мейданчада отурдылар. ¹⁰Онсоң руханы Эзра еринден галып, олара: «Сиз кесеки халклардан болан аяллара өйленип гүнэ этдиңиз. Сиз Ысрайылың языгыны артдырдыңыз. ¹¹Инди болса ата-бабаларыңызың Худайы Реббиң өңүндө гүнэлериңизи боюн алып, онуң эрк-ислеглерини ерине етириң. Өзүңизи бу ериң халкларындан ве кесеки халклардан алан аялларыңыздан айры тутун» дийди. ¹²Муңа бүтин мэхелле гаты сес билен шейле жогап берди: «Догры, биз сениң айданларыңы хөкман ерине етирмелидирис. ¹³Йөне халк көп, бу вагт ягышам ягып дур, бизиң дашарда дура-ра межалымыз галмады. Бу ишем бир я ики гүнүң иши дэл, чүнки бу бабатда бизиң көпимиз гүнэ газандык. ¹⁴Гой, бизиң баштутанларымыз бүтин

мэхеллэниң адындан ише гиришсин. Бу иш зерарлы Худайымызың гахаргазабы бизиң үстүмизден совулянча, галаларымызда башга миллетлерден аял аланларың бары өз галаларының яшулулары ве казылары билен биле белленен вагтда гелсинлер». ¹⁵Муңа диңе Асахелиң оглы Ёнатан билен Тикваның оглы Яхзеза гаршы болдулар. Мешуллам билен леви тиресинден болан Шабетай хем олары голдадылар. ¹⁶Онсоң сүргүндөн гайдып геленлер хем оларың ызына эрдилер. Руханы Эзра уругларына гөрэ уругбашылары сайлады. Оларың хеммесиниң атлары тутулып сайланылды. Оунжы айың бирине олар бу иши барламага гиришдилер. ¹⁷Биринжи айың бирине ченли кесеки халклардан аял алан эркеккере дегишли болан бу барлаг ишини гутардылар.

¹⁸Руханы несиллериниң арасындан кесеки миллетлерден аял аланлардан тапыланлар шулардыр:

Ёсадагың оглы Ешуваның ве онуң доганларының несиллеринден: Магасея, Элигезер, Ярып ве Гедаля. ¹⁹Олар аялларины айыржакдыкларына ант ичип, языклары үчүн сүрүден бир гоч алып, язык гурбанлыгыны бердилер. ²⁰Имериң несиллеринден Хананы ве Зебадя; ²¹Харымың несиллеринден Магасея, Элия, Шемагя, Ехиел ве Узья; ²²Пашхурың несиллеринден: Элөгейнай, Магасея, Ысмайыл, Нетанел, Ёзабат ве Элгаса.

²³Левилерден Ёзабат, Шимги, Келая (бу Келитадыр), Петахя, Яхуда ве Элигезер; ²⁴айдымчылардан: Эляшып; дервезебанлардан: Шаллум, Телем ве Уры.

²⁵Бейлеки ысрайыллардан, Парош несиллеринден Рамя, Йизия, Малкыя,

Миямын, Элгазар, Малкья ве Бена; ²⁶Эйламың несиллеринден Матаня, Закаря, Ехиел, Абды, Еремот ве Элия; ²⁷Затуның несиллеринден Элөгейнай, Эляшып, Матаня, Еремот, Забат ве Азыза; ²⁸Бейбайың несиллеринден Ехохонан, Хананя, Забай ве Атлай. ²⁹Банының несиллеринден Мешуллам, Маллук, Адая, Яшуп, Шеял ве Еремот; ³⁰Пахатмовабың несиллеринден Адна, Келал, Бена, Магася, Матаня, Бесалел, Биннуй ве Манаша; ³¹⁻³²Харымың несиллеринден Элигезер, Йишия, Малкья, Шемагя, Шимгон, Бениамин, Маллук ве Шемя; ³³Хашумың несиллерин-

ден Матенай, Матата, Забат, Элипелет, Еремай, Манаша ве Шимги; ³⁴⁻³⁷Банының несиллеринден Магадай, Имран, Увел, Бена, Бедея, Келуху, Ванья, Меремот, Эляшып, Матаня, Матенай, Ягасай; ³⁸⁻⁴²Биннуйың несиллеринден Шимги, Шелемя, Натан, Адая, Макнадебай, Шашай, Шарай, Азарел, Шелемя, Шемя, Шаллум, Амаря ве Юсуп; ⁴³Небоның несиллеринден Егиел, Матытя, Забат, Зебина, Ядай, Ёвел ве Бена.

⁴⁴Буларың хеммеси кесеки миллетлерден аял алыпдылар. Кэбирлериниң олардан чагалары-да барды.

